

P.Z. br. 814

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/15-01/37

URBROJ: 65-15-07

Zagreb, 10. rujna 2015.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 10. rujna 2015. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Orsata Miljenića, ministra pravosuđa, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa i Sanju Nolu, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/15-01/24
Urbroj: 50301-09/09-15-6

Zagreb, 10. rujna 2015.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi sa člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Orsata Miljenića, ministra pravosuđa, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa i Sanju Nolu, pomoćnicu ministra pravosuđa.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA PREKRŠAJNOG ZAKONA**

Zagreb, rujan 2015.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PREKRŠAJNOG ZAKONA

Članak 1.

U Prekršajnom zakonu (Narodne novine, br. 107/07, 39/13 i 157/13) članak 14.b mijenja se i glasi:

„(1) Izvršenje odluke o oduzimanju predmeta i troškovima prekršajnog postupka zastarijeva po proteku pet godina od pravomoćnosti odluke kojom je isto izrečeno.
(2) Izvršenje odluke o oduzimanju imovinske koristi ne zastarijeva.“.

Članak 2.

U članku 16. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Sastoji li se počiniteljeva djelatnost iz više vremenski odvojenih radnji, prekršaj je počinjen danom posljednje radnje, a kod prekršaja kod kojih radnja traje, danom prestanka radnje.“.

Članak 3.

U članku 33. stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Posebnim zakonom može se poduzetniku za najteže prekršaje iz stavka 7. ovoga članka propisati i izreći novčana kazna u postotku 1% do 10% njegovog ukupnog prihoda, ostvarenog u godini počinjenja prekršaja, a koji je utvrđen službenim finansijskim izvješćima za tu godinu. Ako izvješća za tu godinu nema, za osnovicu izricanja kazne uzet će se posljednja dostupna službena godišnja finansijska izvješća. Posebnim zakonom može se propisati što čini ukupan prihod poduzetnika.“.

Članak 4.

Iza članka 33. dodaje se članak 33.a koji glasi:

„Članak 33.a

(1) Kada je utvrđeno u postupku da je poduzetnik prekršajem iz članka 33. stavka 7. ovoga Zakona ostvario korist ili sprječio gubitak, može mu se izreći novčana kazna u visini dvostruko utvrđenog iznosa ostvarene koristi odnosno sprječenog iznosa gubitka, ako je taj iznos veći od propisanog maksimuma kazne u postotku, prema članku 33. stavku 9. ovoga Zakona. Kod utvrđivanja pojedinačne kazne i kod izricanja ukupne kazne prema ovom stavku, ne vrijede ograničenja o tome iz članka 33. stavaka 1. do 6. ovoga Zakona.

(2) Iznimno, za prekršaj iz članka 33. stavka 7. ovoga Zakona za koji je ovlašteni tužitelj pravna osoba s javnim ovlastima kojoj je posebnim zakonom utvrđen status neovisnog regulatora, za

odgovornu osobu u pravnoj osobi i/ili za drugu fizičku osobu može se propisati i izreći novčana kazna do 40.000.000,00 kuna. Kada je u postupku utvrđeno da je okrivljena odgovorna osoba u pravnoj osobi i/ili druga fizička osoba počinjenim prekršajem za sebe ostvarila korist ili spriječila gubitak, može joj se izreći novčana kazna u visini dvostruko utvrđenog iznosa ostvarene koristi odnosno spriječenog iznosa gubitka, ako je taj iznos veći od maksimuma propisane kazne. Kod utvrđivanja pojedinačne kazne i kod izricanja ukupne kazne prema ovom članku, ne vrijede ograničenja o tome iz članka 33. stavaka 1. do 6. ovoga Zakona.

(3) U smislu ovoga Zakona poduzetnik je svaka pravna ili fizička osoba koja se bavi gospodarskom djelatnošću, bez obzira na pravni status i način na koji se financira.”.

Članak 5.

U članku 37. stavku 3. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

„3. kada je novčana kazna propisana u skladu s člankom 33. stavkom 9. i člankom 33.a ovoga Zakona, ista se može ublažiti do polovice utvrđenog iznosa novčane kazne prema propisanom posebnom minimumu novčane kazne.“.

Dosadašnja točka 3. postaje točka 4.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Blažu kaznu od propisane za određeni prekršaj sud može izreći i kada su se ovlašteni tužitelj i okrivljenik o tome sporazumjeli, ukoliko je takva kazna u granicama odredbi ovoga Zakona o ublažavanju kazne.“.

Članak 6.

U članku 50. stavku 1. dodaje se točka 7. koja glasi:

„7. zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja.“.

U stavku 3. na kraju rečenice točka se briše, dodaje se zarez i riječi: „ako ovim Zakonom nije propisano drugčije.“.

Članak 7.

U članku 54. iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„(7) Iznimno, okrivljeniku odgovornoj osobi u pravnoj osobi za prekršaj iz članka 33. stavka 7. ovoga Zakona, za koji je ovlašteni tužitelj pravna osoba s javnim ovlastima kojoj je posebnim zakonom utvrđen status neovisnog regulatora, sud može izreći trajno zaštitnu mjeru iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 8.

U članku 55. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Iznimno, okrivljenoj pravnoj osobi za prekršaj iz članka 33. stavka 7. ovoga Zakona, za koji je ovlašteni tužitelj pravna osoba s javnim ovlastima kojoj je posebnim zakonom utvrđen status neovisnog regulatora, sud može izreći trajno zaštitnu mjeru iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 9.

Iza članka 58. dodaju se naslov i članak 58.a koji glase:

„Zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja

Članak 58.a

(1) Zaštitna mjera zabrane posjećivanja određenog mjesta ili područja može se izreći počinitelju prekršaja kada postoji opasnost da će u određenom razdoblju posjećivanjem tog mjesta ili područja ponovno počiniti isti prekršaj.

(2) Zaštitna mjera iz stavka 1. ovoga članka ne može se izreći u trajanju kraćem od jednog mjeseca ni duljem od dvije godine.

(3) Ako okrivljenik postupi protivno zabrani iz stavka 1. ovoga članka, a zabrana je izrečena uz uvjetnu osudu, sud će postupiti prema članku 46. stavku 4. ovoga Zakona.“.

Članak 10.

U članku 60. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Kada je propisom o prekršaju propisana prekršajna odgovornost pravne osobe i u njoj odgovorne osobe, a ovlašteni tužitelj pokrene postupak samo protiv pravne ili odgovorne osobe, ili sud u postupku utvrdi da optužena odgovorna osoba nije odgovorna osoba za taj prekršaj, sud može utvrditi prekršajnu odgovornost samo pravne osobe odnosno samo odgovorne osobe.“.

Članak 11.

U članku 80. stavak 3. se briše.

Članak 12.

U članku 87. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„(7) Trošak prevodenja i tumača nastao primjenom odredbi ovoga članka pada na teret proračunskih sredstava suda.“.

Članak 13.

U članku 94. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Prekršajni sud u Zagrebu je isključivo mjesno nadležan za suđenje u postupcima koje kod suda pokreće ovlašteni tužitelj pravna osoba s javnim ovlastima kojoj je posebnim zakonom utvrđen status neovisnog regulatora.“.

Članak 14.

U članku 109.e stavku 3. točki 4. iza riječi: „prekršaja“ i zareza dodaju se riječi: „kao i o troškovima tijela postupka kada je sporazum postignut tijekom vođenja postupka“.

Članak 15.

U članku 117.a iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Pismena koja se sastavljaju u vezi s prekršajnim postupkom mogu se sastavljati, popunjavati, voditi, ispisivati i arhivirati u elektroničkom obliku. Ako se takvo pismo potpisuje, može se potpisivati na elektroničkom uređaju, u skladu s tehničkim mogućnostima uređaja.“.

Članak 16.

U članku 119. iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„(9) Kada ovlaštena službena osoba ovlaštenog tužitelja na mjestu počinjenja prekršaja sačinjava zapisnik o poduzetim radnjama u vezi s počinjenim prekršajem, može zapisnik sastaviti u elektroničkom obliku, na način da se nakon potpisa počinitelja prekršaja zapisnik elektronski zaključava i onemogućava naknadna izmjena. Zapisnik se može potpisati na elektroničkom uređaju u skladu s tehničkim mogućnostima uređaja.“.

Članak 17.

U članku 128. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Kada se okrivljenik prvi puta poziva, obvezni sadržaj poziva je stavak 2. ovoga članka i članak 109.a stavak 1. ovoga Zakona, osim ako ovim Zakonom nije drugičije određeno.“.

Iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5. i stavak 6. koji glase:

„(4) Kada je tužitelj pokrenuo postupak podnošenjem optužnog prijedloga uz koji je, sukladno obvezi na temelju ovoga Zakona, priložio od okrivljenika potpisani pisanu obavijest iz članka 109. a stavka 1. ovoga Zakona, obavezan sadržaj prvog poziva okrivljeniku je samo stavak 2. ovoga članka.

(5) Kada je tužitelj pokrenuo postupak izdavanjem prekršajnog naloga ili obaveznog prekršajnog naloga kojima je upozorio okrivljenika, sukladno obvezi iz članka 234. stavka 3. ovoga Zakona, na njegova prava i obveze iz članka 109.a stavka 1. točke 2. do 8. ovoga Zakona, obavezan sadržaj prvog poziva okrivljeniku je samo stavak 2. ovoga članka.

(6) Uz prvi poziv okrivljeniku će se uvijek dostaviti i optužni prijedlog.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 7.

Dosadašnji stavak 5., koji postaje stavak 8., mijenja se i glasi:

„(8) Stavci 1. do 7. ovoga članka se odgovarajuće primjenjuju i u odnosu na okrivljenika pravnu osobu i njezinog predstavnika u prekršajnom postupku.“.

Članak 18.

U članku 137. stavku 1. iza riječi: „opojnih sredstava“ dodaju se riječi: „ili osobi koja pokazuje znakove utjecaja opojnih sredstava, a odbija se podvrgnuti utvrđivanju prisustva opojnih sredstava u organizmu“.

Članak 19.

U članku 138. stavku 1. se na kraju briše točka, stavlja zarez i dodaju riječi: „te izdaci za uništenje oduzetih predmeta prekršaja.“.

Članak 20.

U članku 139. dodaju se stavci 7. i 8. koji glase:

„(7) Kada sud okrivljenika proglaši krivim, odlukom o prekršaju kojom su oduzeti predmeti prekršaja, može odrediti da podmiri troškove uništenja predmeta prekršaja koji se sukladno članku 76.a ovoga Zakona moraju uništiti tijekom postupka ili nakon pravomoćnog dovršetka postupka.

(8) Ako nedostaju podaci o visini troškova iz stavka 7. ovoga članka, sud će posebnim rješenjem odlučiti u smislu stavka 7. ovoga članka, ako se podaci o visini tih troškova dostave суду u roku godine dana od pravomoćnosti odluke o prekršaju.“.

Članak 21.

U članku 140. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) U oslobođajućoj presudi i presudi kojom se optužba odbija odlučit će se i o troškovima postupka.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, izreći će se u presudi da troškovi prekršajnog postupka iz članka 138. stavka 2. točaka 2. do 4. ovoga Zakona padaju na teret proračunskih sredstava suda, osim ako ovim Zakonom nije drugčije određeno, a troškovi iz članka 138. stavka 2. točaka 5. i 7.

ovoga Zakona samo ako se presudom okrivljenik oslobađa od optužbe jer djelo nije prekršaj odnosno nema dokaza da je počinio prekršaj.“.

Članak 22.

U članku 172. stavku 2. prva rečenica mijenja se i glasi:

„Kada se okrivljenik prvi put ispituje zbog prekršaja za koji je alternativno propisana kazna zatvora ili kada je u smislu članka 134. ovoga Zakona uhićen i doveden pred sud, sudac ga je dužan upozoriti o pravu na branitelja.“.

Članak 23.

U članku 184. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

„(5) Posebnim se zakonom može propisati da ovlašteni tužitelj pravna osoba s javnim ovlastima kojoj je posebnim zakonom utvrđen status neovisnog regulatora, kada primi nepravomoćnu odluku o prekršaju može je objaviti na svojoj web stranici, uz naznaku da je odluka nepravomoćna. U tom slučaju dužan je objaviti i podnesene redovite pravne lijekove protiv odluke i ishod postupka po pravnim lijekovima. Posebnim se zakonom može propisati kada se iznimno identitet počinitelja prekršaja neće objaviti.

(6) Kada u postupku dostave nepravomoćne odluke o prekršaju ili u roku za podnošenje pravnog lijeka protiv odluke o prekršaju istekne zakonom propisani rok za zastaru prekršajnog progona, rješenjem će se utvrditi da je nastupila zastara prekršajnog progona i prekršajni postupak obustaviti.“.

Članak 24.

Članak 186. mijenja se i glasi:

„(1) Pogreške u imenima i brojevima te druge očite pogreške ili propusti u pisanju i računaju, nedostatke u obliku i nesuglasnosti napisane odluke o prekršaju i druge odluke s izvornikom ispraviti će, posebnim rješenjem, sudac odnosno predsjednik vijeća na zahtjev stranaka ili po službenoj dužnosti.

(2) Nakon pravomoćnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka sudac odnosno predsjednik vijeća će izraditi novi prijepis odluke o prekršaju odnosno druge odluke s ispravcima, koji će osobama iz članka 184. ovoga Zakona dostaviti zajedno s rješenjem o ispravku. Ispod naziva odluke s ispravcima naznačit će se (ispravak).

(3) Protiv rješenja o ispravku nepravomoćne odluke o prekršaju ili druge odluke nije dopuštena posebna žalba, dok je protiv rješenja o ispravku pravomoćne odluke o prekršaju ili druge odluke žalba dopuštena, osim u slučaju iz članka 211. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) U slučajevima iz prethodnih stavaka, rok za žalbu protiv nepravomoćne odluke o prekršaju i druge odluke teče od dana dostave novog prijepisa odluke o prekršaju ili druge odluke s ispravcima.“.

Članak 25.

U članku 211. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„(2) Rješavajući o žalbi, drugostupanjski sud može rješenjem:

1. odbaciti žalbu kao nepravovremenu, nedopuštenu ili kao nepotpunu,

2. odbiti žalbu kao neosnovanu ili

3. prihvati žalbu ili povodom žalbe po službenoj dužnosti rješenje preinačiti ili ukinuti i prema potrebi predmet dostaviti na ponovno odlučivanje.

(3) Na postupak o žalbi protiv rješenja odgovarajuće se primjenjuju odredbe o žalbi protiv odluke o prekršaju, a žalbeni sud po službenoj dužnosti uvijek ispituje jesu li postojale zakonske osnove za donošenje rješenja i je li rješenje donijelo ovlašteno tijelo.“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Protiv rješenja Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske žalba nije dopuštena.“.

Članak 26.

U članku 234. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Ovlašteni izdavatelj prekršajnog naloga može na mjestu počinjenja prekršaja izdati počinitelju prekršaja obavijest iz članka 234.a ovoga Zakona kad se prekršajni nalog i pripadajući zapisnici, potvrde i druga pripadajuća pismena sačinjavaju na elektroničkom uređaju u elektroničkom obliku.“.

Članak 27.

Iza članka 234. dodaju se naslov i članak 234.a koji glase:

„Obavijest počinitelju prekršaja na mjestu počinjenja prekršaja

Članak 234.a

(1) Ovlašteni izdavatelj prekršajnog naloga može na mjestu počinjenja prekršaja sastaviti obavijest na elektroničkom uređaju u elektronskom obliku i takvu obavijest ispisati i uručiti počinitelju prekršaja na mjestu počinjenja prekršaja.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka sadrži: osobne podatke o počinitelju prekršaja, pravnu oznaku prekršaja, iznos novčane kazne, vrstu mjere koja se izriče, iznos troškova postupka, oznaku prekršajnog naloga i popis svih pripadajućih pismena sastavljenih u elektronskom obliku na elektroničkom uređaju tijekom utvrđivanja prekršaja u čiji sadržaj je počinitelju prekršaja omogućen uvid ili mu je sadržaj pročitan, uputu o mogućnosti uručenja prekršajnog naloga i svih pripadajućih pismena u pisanim oblicima kod tijela koje je odluku donijelo, mjesto za unos

primjedbi koje počinitelj prekršaja izjavljuje, prostor za potpis primatelja odnosno naznaku o dostavi i naznaku počinitelju prekršaja o tome što može poduzeti nakon primitka obavijesti.

(3) Obavijest se sastavlja pod elektronski generiranim brojem (kodom) kojeg sadržavaju i prekršajni nalog i sva pismena sačinjena prilikom utvrđivanja prekršaja koji se ispisom obavijesti elektronski zaključavaju i onemogućava se naknadna izmjena.

(4) Potpisom obavijesti iz stavka 1. ovoga članka počinitelj prekršaja potvrđuje da je upoznat sa sadržajem prekršajnog naloga i pismena koja su tijekom utvrđivanja prekršaja u njegovoj prisutnosti sačinjena na elektroničkom uređaju.“.

Članak 28.

U članku 235. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

„(5) Plaćanje novčane kazne prije podnošenja prigovora ili nakon što je prigovor podnesen, smatra se okrivljenikovim odricanjem od prava na podnošenje prigovora odnosno odustajanjem od već podnesenog prigovora protiv prekršajnog naloga, pod uvjetom da je u uputi o pravu na prigovor na to upozoren.

(6) Stavak 5. ovoga članka ne odnosi se na okrivljenika iz članka 136. ovoga Zakona.“.

Članak 29.

U članku 239. iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

„(6) Ovlašteni tužitelj može na mjestu počinjenja prekršaja izdati počinitelju prekršaja obavijest iz članka 234.a ovoga Zakona kad se obavezni prekršajni nalog i pripadajući zapisnici, potvrde i druga pripadajuća pismena sačinjavaju na elektroničkom uređaju u elektroničkom obliku.“.

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 7. i 8.

Članak 30.

U članku 241. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) Plaćanje novčane kazne prije podnošenja prigovora ili nakon što je prigovor podnesen, smatra se okrivljenikovim odricanjem od prava na podnošenje prigovora odnosno odustajanjem od već podnesenog prigovora protiv obavezognog prekršajnog naloga, pod uvjetom da je u uputi o pravu na prigovor na to upozoren.

(5) Stavak 4. ovoga članka ne odnosi se na okrivljenika iz članka 136. ovoga Zakona.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

- (1) Prekršajni postupak koji je pokrenut prije stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti će se i pravomočno dovršiti po postupovnim odredbama Prekršajnog zakona (Narodne novine, br. 107/07, 39/13 i 157/13).
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka odredbe članka 9., članka 11., članka 12., članka 15. stavka 2. i članka 16. ovoga Zakona primijeniti će se u prekršajnim postupcima koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članak 1. ovoga Zakona primjenjuje se i u postupcima izvršenja odluke o oduzimanju imovinske koristi koji su u tijeku na dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Prekršajni zakon donesen je 10. listopada 2007. godine (Narodne novine, broj 107/07), a stupio je na snagu 1. siječnja 2008. godine. Zakon je izmijenjen i dopunjeno dva puta u 2013. godini, Zakonom o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona (Narodne novine, broj 39/13) koji je stupio na snagu 1. lipnja 2013. godine i Zakonom o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona (Narodne novine, broj 157/13) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. godine.

Ulaskom Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije 1. srpnja 2013. godine, a i prije toga, tijekom procesa pristupnih pregovora, Republika Hrvatska usklađuje i usklađivala je svoj pravni sustav sa pravnom stečevinom Europske unije.

U procesu prihvaćanja pravne stečevine Europske unije, u pravnom sustavu Republike Hrvatske pojavili su se novi subjekti – pravne osobe s javnim ovlastima kojima je posebnim zakonom utvrđen status neovisnog regulatora, tzv. neovisne regulatorne agencije. Te agencije imaju ovlasti reguliranja odnosa te nadzora nad gospodarskim subjektima, pa i fizičkim osobama, u raznim područjima finansijskih usluga, poštanskih usluga, elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, željezničkih usluga i energetskog sektora.

Posebnim zakonima koji uređuju navedena područja mogu se propisati i kažnjiva djela kao prekršaji koje subjekti regulacije i nadzora mogu počiniti te sankcije za takve prekršaje, a u prekršajnim postupcima koji se vode zbog povreda odredaba posebnih zakona, neovisne regulatorne agencije imaju položaj ovlaštenog tužitelja.

Posebni zakoni o kojima je riječ preuzimaju pravnu stečevinu odnosno transponiraju propise Europske unije (određene Direktive i Uredbe EU) u pravni sustav Republike Hrvatske, a zbog primjerenog ispunjavanja svih zahtjeva sadržanih u takvim propisima Europske unije, pokazuje se potreba za određenim dopunama i izmjenama u hrvatskom pravnom sustavu.

Naime, takvi zahtjevi koji se postavljaju pred pravni sustav države-članice Europske unije odnose se, prije svega, na pitanje primjene „administrativnih mjera i sankcija“ u slučaju kršenja nacionalnih propisa, kojima su transponirani propisi Europske unije u pravni sustav Republike Hrvatske, kao i na potrebu da navedene sankcije po svojim obilježjima moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće za počinitelje protupravnog postupanja. U tom smislu se pred pravni sustav Republike Hrvatske kao države članice Europske unije postavlja dvojba da li se željeni rezultat može postići odgovarajućom prilagodbom prekršajno-pravnog sustava odnosno dopunama (i izmjenama) Prekršajnog zakona ili neovisnim regulatornim agencijama treba posebnim zakonima dodijeliti ovlasti da same propisuju i u posebnom postupku izriču tzv. administrativno-kaznene sankcije i javno ih objavljaju, sve kako traže određene Direktive i Uredbe Europske unije.

S obzirom da je prevladavajuće mišljenje da ukupan pravni koncept u kojemu bi se administrativno-kaznene sankcije propisivale i izricale od strane neovisnih regulatornih agencija nije u potpunosti u suglasju s Ustavom Republike Hrvatske, jer ima elemente donošenja općih pravila što kao ovlast pripada isključivo zakonodavnoj vlasti i elemente sankcioniranja što kao ovlast pripada isključivo sudske vlasti, rješenje ovog pitanja treba pokušati iznaći kroz dopune i izmjene Prekršajnog zakona.

Analizom propisa Europske unije koji reguliraju navedena područja razvidno je da relevantni propisi Europske unije, iako daju takve ovlasti neovisnim regulatornim agencijama, izričito ne zabranjuju mogućnost delegiranja takvih ovlasti sankcioniranja na nadležne sudove.

Stoga postojeći prekršajnopravni sustav u kojem domaće neovisne regulatorne agencije zbog utvrđenih nezakonitih postupanja svojih subjekata nadzora, kao ovlašteni tužitelji u smislu Prekršajnog zakona, pokreću prekršajne postupke pred nadležnim sudovima, sam po sebi, nije protivan zahtjevima sadržanim u odgovarajućim propisima Europske unije.

Međutim, i takav sustav potrebno je u određenim segmentima dopuniti ili izmijeniti kako bi se u potpunosti ostvarila svrha koja se želi postići tzv. „administrativnim mjerama i sankcijama“, konkretno u pogledu:

1. mogućnosti propisivanja (i izricanja) većeg raspona novčanih kazni za prekršaje iz nadležnosti regulatornih agencija,
2. omogućavanja ovlaštenom tužitelju – regulatornoj agenciji javno objavljivanje sudske odluke o prekršaju (pa i nepravomoćne) na vlastitim internetskim stranicama,
3. mogućnosti propisivanja (i izricanja) zaštitne mjere dugotrajne ili trajne zabrane obavljanja određene djelatnosti za prekršaje iz nadležnosti regulatornih agencija.

Kod propisivanja i izricanja novčanih kazni za prekršaje iz nadležnosti regulatornih agencija, temeljni problem leži u tome što propisi Europske unije koji reguliraju navedena područja postavljaju granicu općeg maksimuma novčane kazne daleko iznad maksimuma kojeg propisuje Prekršajni zakon.

Tako Direktiva 2013/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. (izmjene Transparency Directive) propisuje da novčana kazna za pravnu osobu može dosegnuti iznos do 10.000.000,00 eura ili do 5% ukupnog godišnjeg prometa prema zadnjim dostupnim izvještajima.

Isto ili slično određuju i drugi propisi EU, npr.:

- Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ,
- Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ,

2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, ili

- Direktiva 2014/91/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/65/EZ o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papiere (UCITS) u pogledu poslova depozitara, politika nagrađivanja i sankcija.

U odnosu na fizičke osobe, navedeni propisi Europske unije ne prave razliku čine li navedene osobe prekršaj u svojstvu odgovorne osobe u pravnoj osobi, ili u svojstvu osobe koja obavlja neko samostalno zanimanje, ili pak u svojstvu (običnog) građanina. Kao u slučaju pravnih osoba, propisi Europske unije koji reguliraju navedena područja i u odnosu na fizičke osobe, također, postavljaju granicu općeg maksimuma novčane kazne koja se može propisati i izreći daleko iznad maksimuma kojeg propisuje Prekršajni zakon.

Primjerice, Direktiva 2013/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. (izmjene Transparency Directive) propisuje da novčana kazna za fizičku osobu može dosegnuti iznos do 2.000.000,00 eura ili iznos u visini do dvostrukog iznosa ostvarene dobiti ili spriječenog gubitka (uzima se viši iznos ako je to moguće utvrditi).

Isto ili slično određuju i drugi propisi EU, npr.:

- Direktiva 2014/91/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/65/EZ o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papiere (UCITS) u pogledu poslova depozitara, politika nagrađivanja i sankcija,
- Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu finansijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU, ili
- Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ.

Pitanje (javnog) objavljivanja sudskih odluka u prekršajnom postupku nije posebno regulirano Prekršajnim zakonom (pogotovo ne onih nepravomoćnih), ali pravne osobe osnovane zakonom koje imaju javne ovlasti u statusu regulatornih ovlasti, tj. neovisne regulatorne agencije ipak objavljaju pravomoćne sudske odluke na vlastitim internetskim stranicama, pri čemu, s ciljem zaštite osobnih podataka i prava osobnosti, poštuju načela anonimizacije sadržana u Pravilima o anonimizaciji sudskih odluka i Uputi o načinu anonimizacije sudskih odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske. No, takav način objavljivanja sudskih odluka nije u potpunosti u skladu s propisima Europske unije koji reguliraju predmetna područja. Naime, relevantni propisi Europske unije idu dalje te zahtijevaju da se radi pravodobnog obavještavanja javnosti na internetskim stranicama nadležnih tijela objavljaju informacije o izrečenim „administrativnim mjerama i sankcijama“, pa čak i prije njihove pravomoćnosti, kao i informacije o identitetu fizičkih ili pravnih osoba odgovornih za kršenje relevantnih propisa, primjerice Direktiva 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštanja u trgovanje te o izmjeni Direktive 2001/34/EZ.

Isto ili slično određuju i drugi propisi EU, npr.:

- Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010,
- Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklajivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS),
- Uredba (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza.

Ukoliko je protiv objavljene sudske odluke uložen odgovarajući pravni lijek takva informacija se, također, naznačuje uz takvu odluku. Odgoda ili anonimizacija su dopušteni tek kao izuzetak od pravila, pod uvjetom da su ispunjeni određeni uvjeti (primjerice ako objava može ozbiljno ugroziti finansijska tržišta, ako je objava protivna interesima ulagatelja ili ako ista može uzrokovati nerazmernu štetu uključenim stranama). Obično se zahtjeva da predmetne objave ostaju na internetskoj stranici nadležnog tijela najmanje pet godina.

Što se tiče zaštitne mjere zabrane obavljanja određene djelatnosti, važeći Prekršajni zakon ograničava propisivanje i izricanje takve zaštitne mjere na maksimalnu duljinu trajanja od dvije godine, uz uvažavanje pri tome načela razmjernosti. Relevantni propisi Europske unije, međutim, dopuštaju i zahtjevaju mogućnost propisivanja i izricanje takve mjere (sankcije) u duljem trajanju pa sve do, pod određenim uvjetima, trajne zabrane obavljanja određenih djelatnosti, primjerice Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu finansijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU zahtjeva za ponovljena ozbiljna kršenja trajnu zabranu svakom članu upravljačkog tijela investicijskog društva ili drugoj fizičkoj osobi koju se smatra odgovornom za obavljanje upravljačkih zadaća u investicijskim društvima.

Isto ili slično određuju i drugi propisi EU, npr. Direktiva 2014/91/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/65/EZ o usklajivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) u pogledu poslova depozitara, politika nagrađivanja i sankcija.

Stoga, na temelju gore navedene ocjene stanja i osnovnih pitanja koja se trebaju urediti zakonom, izmjene i dopune koje se predlažu ovim Nacrtom Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona imaju za cilj omogućiti posebnim zakonima propisivanje novčanih kazni za prekršaje u iznosima i na način kako to traže određene direktive i uredbe Europske unije, omogućiti ovlaštenim tužiteljima da javno objavljuju odluke o prekršajima na svojim internetskim stranicama na način kako to traže određene direktive i uredbe Europske unije i omogućiti posebnim zakonima propisivanje zaštitnih mera u trajanju kako to traže određene direktive i uredbe Europske unije.

Slijedom navedenog, Konačnim prijedlogom zakona izravno se ne preuzimaju odredbe pravne stečevine Europske unije, već se stvara pravni okvir koji će omogućiti da se posebnim zakonima u hrvatski pravni sustav prenese relevantna pravna stečevina Europske unije.

Izmjena kojom se uvodi zakonska presumpcija okrivljenikovog odricanja od prava na podnošenje prigovora protiv prekršajnog naloga i obveznog prekršajnog naloga ako plati novčanu kaznu prije podnošenja prigovora ili ako nakon što podnese prigovor plati novčanu kaznu, predlaže se radi povećanja ukupne efikasnosti prekršajnopravnog sustava.

Iz istog razloga povećanja ukupne efikasnosti prekršajnopravnog sustava predlažu se i određene normativne dopune koje će omogućiti postupanje ovlaštene osobe ovlaštenog tužitelja prema počinitelju prekršaja na mjestu počinjenja prekršaja koje će biti brže i lakše i uz manji utrošak i sredstava i vremena, na obostranu korist i ovlaštene osobe ovlaštenog tužitelja i počinitelja prekršaja. Ove dopune ujedno predstavljaju i korak prema stvaranju prostora u prekršajnopravnom sustavu za modernu komunikaciju sudionika u prekršajnom postupku, naročito komunikaciju ovlaštene osobe ovlaštenog tužitelja s okrivljenikom, fizičkom ili pravnom osobom koja ima elektronsku adresu u sustavu e-građanin ako je na nju prijavljena, počiniteljem, kao i korak ka adaptabilnosti prekršajnopravnog sustava prema eventualnim budućim sustavima e-građanin ili e-sigurnost i tome slično.

Ostale izmjene i dopune koje se predlažu ovim Konačnim prijedlogom zakona mogu se svrstati u treći grupu izmjena i dopuna koje, nomotehničkom doradom i usklađenjem pojedinih pravnih instituta i postupaka s Kaznenim zakonom (oduzimanje imovinske koristi ostvarene prekršajem, produljeno djelo prekršaja, troškovi postupka, ispravljanje pogrešaka ili propusta u pisanju odluke o prekršaju itd.), imaju za cilj povećanje koherentnosti ukupnog kaznenopopravnog okvira Republike Hrvatske.

II. OBJAŠNJENJE POJEDINIХ ODREDBI

Članak 1.

Jedno od temeljnih načela kaznenog i prekršajnog prava jest da nitko, ni pod kojim uvjetima, ne može zadržati imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom odnosno prekršajem. Izmjenom se Prekršajni zakon uskladjuje s odredbom članka 85. stavka 4. u vezi s načelom iz članka 5. Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 125/11 i 144/12). Dosljedna primjena tog načela znači da se ne može ograničavati vrijeme izvršenja odluke o oduzimanju imovinske koristi stečene počinjenjem prekršaja.

Članak 2.

Kod produljenog djela prekršaja u praksi se ponekad javlja dvojba o početku računanja roka zastare progona počinitelja takvog prekršaja, odnosno da li se zastara računa zasebno u odnosu na vrijeme počinjenja svake pojedinačne radnje koja ulazi u sastav produljenog prekršaja, ili od vremena počinjenja posljednje radnje koja ulazi u sastav produljenog prekršaja. Dopunom članka 16. s novim stavkom 2. normativno se određuje vrijeme počinjenja produljenog prekršaja odnosno trajnog prekršaja, čime se na nedvojben način rješavanje i pitanje početka računanja

roka zastare prekršajnog progona počinitelja tih prekršaja. Time se ujedno prekršajnopravni sustav usklađuje i s kaznenopravnim, konkretno s člankom 8. stavkom 2. Kaznenog zakona.

Članak 3.

Normativnim poboljšanjem sada važećeg stavka 9. stvara se zakonodavni okvir koji će omogućiti posebnim zakonima propisivanje (a time i izricanje) novčane kazne na način i u visini kako to traže određene Direktive i Uredbe EU, npr. Direktiva 2013/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. (izmjene Transparency Directive) (v. ocjena stanja i razlozi zbog kojih se donosi Zakon). Pri tom se daje ovlast da se posebnim zakonom kojim se propisuje prekršaj, propiše što predstavlja ukupan godišnji prihod poduzetnika. Jasno se određuje kome se na taj način propisuje novčana kazna, a to je poduzetnik (pravna osoba ili fizička osoba obrtnik odnosno osoba koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću), ali ne i fizička osoba odnosno odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 4.

Novim člankom 33.a u stavku 1. se propisuje mogućnost pooštrenog kažnjavanja za određene prekršaje kada se u postupku utvrdi da je počinjenim prekršajem pribavljen korist ili spriječen gubitak, sve kako to traže određene Direktive i Uredbe EU, npr. Direktiva 2013/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. (izmjene Transparency Directive) (v. ocjena stanja i razlozi zbog kojih se donosi Zakon).

Stavkom 2. novog članka 33.a stvara se zakonodavni okvir koji će omogućiti posebnim zakonima propisivanje novčanih kazni za prekršaje odgovornim osobama u pravnim osobama i drugim fizičkim osobama u iznosima i na način kako to traže određene Direktive i Uredbe EU, npr. Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (v. ocjena stanja i razlozi zbog kojih se donosi Zakon).

Članak 5.

S obzirom da su u određenoj mjeri izmijenjene ili dopunjene odredbe Prekršajnog zakona o novčanoj kazni (izmjene i dopune članka 33. i uvođenje novog članka 33.a), odgovarajuće su izmijenjene odnosno dopunjene odredbe o ublažavanju kazne.

Članak 6.

Točkom 7. se dopunjuje katalog zaštitnih mjera koje propisuje Prekršajni zakon i izriče se izravno na temelju Prekršajnog zakona, čime prestaje potreba da se ista propisuje posebnim zakonom kojim se propisuje prekršaj. Dakle ubuduće kada sud, s obzirom na narav prekršaja, utvrdi da bi okrivljenikovim posjećivanjem određenog mjesta ili područja to poticajno djelovalo na njega da ponovno čini isti prekršaj, može mu za određeno vrijeme zabraniti posjećivanje tog mjesta ili područja. Primjerice učestalo okrivljenikovo narušavanje javnog reda i mira u određenom istom ugostiteljskom objektu je osnova za zaključak suda da posjećivanje tog lokalnog poticajno djeluje na okrivljenika da čini prekršaje narušavanja javnog reda I mira I tada mu može izreći ovu zaštitnu mjeru. Ovime se širi mogućnost primjene ove zaštitne mjere kod više vrsta prekršaja. Dopunom članka 50. stavka 3. stvara se zakonska pretpostavka za dopune članaka 54. i 55. Prekršajnog zakona.

Članak 7.

Dopunom članka 54. dodavanjem novog stavka 7. stvara se zakonodavni okvir koji će omogućiti propisivanje i izricanje zaštitne mjere zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti u trajanju kako to traže određene Direktive i Uredbe EU, npr. Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu finansijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (v. ocjena stanja i razlozi zbog kojih se donosi Zakon).

Članak 8.

Dopunom članka 55. dodavanjem novog stavka 5. stvara se zakonodavni okvir koji će omogućiti propisivanje i izricanje zaštitne mjere zabrane obavljanja određene djelatnosti u trajanju kako to traže određene Direktive i Uredbe EU, npr. Direktiva 2014/91/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/65/EZ o usklajivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (v. ocjena stanja i razlozi zbog kojih se donosi Zakon).

Članak 9.

S obzirom na uvrštavanje ove zaštitne mjere u katalog zaštitnih mera koje propisuje članak 50. stavak 1. PZ i koja se izriče izravno na temelju PZ, člankom 58.a se određuje određuje opći uvjet njezina izricanja, vrijeme na koje se izriče te propisuje posljedica za okrivljenika ako se ne pridržava izrečene zabrane.

Članak 10.

Iako je pravilnom primjenom važećih članaka 60. i 61. Prekršajnog zakona moguće određenje i samostalne prekršajne odgovornosti pravne osobe i odgovorne osobe i za prekršaj za koji je posebnim zakonom propisana prekršajna odgovornost i pravne i u njoj odgovorne osobe, u praksi ponekad dolazi do različitog tumačenja, pa se dopunom članka 60. u novom stavku 4. takvi prijepori sada nedvojbeno otklanjavaju.

Članak 11.

Briše se odredba o tri negativna boda za jedan prekršaj kao nepotrebno ograničavanje zakonodavca (posebnih zakona), jer npr. Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike određuje dodjeljivanje 7 (sedam) kaznenih bodova za teški prekršaj u morskom ribolovu.

Članak 12.

Novim stavkom 7. u članku 87. u punom se smislu ostvaruje okrivljenikovo pravo na uporabu svoga jezika u postupku, bez da za prevodenje i tumačenje mora snositi troškove koji su time nastali.

Članak 13.

Zakonska podloga za ekskluzivitet mjesne nadležnosti Prekršajnog suda u Zagrebu, koji se predlaže, je članak 23. stavak 2. Zakona o sudovima kojim je propisano” (2) Zakonom se može odrediti jedan prekršajni sud koji će odlučivati u određenoj vrsti predmeta iz djelokruga

prekršajnog suda s područja više prekršajnih sudova". Prethodnim anketiranjem je utvrđeno da ove vrst postupaka kod prekršajnih sudova tijekom 2014. je pokrenuto oko stotinu I da su u velikoj većini pokrenuti kod Prekršajnog suda u Zagrebu. Slijedom te činjenice, ukupnog broja pokrenutih postupaka tijekom 2014., da su pravne osobe s javnim ovlastima kojima je na temelju posebnog zakona utvrđen status neovisnog regulatora u pravilu sa sjedištem u Zagrebu, s obzirom da se uglavnom radi o prekršajima iznimno složene naravi, ocjena je da treba provesti specijalizaciju sudaca za suđenje u ovim postupcima I to je moguće baš u Prekršajnom sudu u Zagrebu, kojima ima kadrovski potencijal za to.

Članak 14.

S obzirom da je sporazum tužitelja i okrivljenika o uvjetima priznavanja krivnje i sankciji mogući i tijekom trajanja postupka sve do njegova dovršetka, moguće je i da su nastali troškovi postupka koje je tijelo postupka unaprijed isplatio iz svojeg proračuna, pa je u tom slučaju potreba sporazum i o tim troškovima postupka.

Članak 15.

Ovom dodanom odredbom o elektroničkom obliku pismena koje se sastavlja u vezi s prekršajnim postupkom prvenstveno se daje eksplícite mogućnost korištenja, osim unaprijed tiskanih obrazaca u pisanim oblicima, elektroničkih uređaja i tako sačinjenih isprava, što ujedno omogućuje brže i efikasnije postupanje ovlaštene osobe ovlaštenog tužitelja na mjestu počinjenja prekršaja.

Članak 16.

Ova odredba, jednako kao i prethodna iz članka 15. ovog Nacrta, omogućava da se zapisnik može sastavljati na elektroničkom uređaju u elektroničkom obliku, pod uvjetom odnosno na način da se nakon potpisa elektronski zaključava i onemogućava bilo kakva naknadna izmjena.

Članak 17.

Izmjena članka 128. stavka 3. je posljedica novog članka 109.a koji se primjenjuje od 1. lipnja 2013. godine, pa tako sadržaj prvog poziva okrivljeniku u bitnom ovisi da li je podnesen optužni prijedlog uz koji je tužitelj obvezan priložiti i pisanoj obavijest iz članka 109.a ili nije obvezan priložiti tu obavijest. Prema tome se u izmijenjenom stavku 3. sadržaj prvog poziva okrivljeniku razlikuje:

- a) kad je optužni prijedlog podnesen protiv okrivljenika iz članka 134. i 136. te kada je optužni prijedlog podnio tužitelj koji uz optužni prijedlog nije obvezan priložiti obavijest iz članka 109.a (oštećenik tužitelj), obvezan sadržaja poziva je određen člankom 128. stavkom 2. i člankom 109.a,
- b) kad je podnesen optužni prijedlog uz koji je priložena potpisana obavijest od okrivljenika iz članka 109.a, obvezan sadržaj poziva je određene stavkom 2. članka 128.,
- c) kad je ovlašteni tužitelj izdao prekršajni nalog odnosno obavezni prekršajni nalog i pri tom u njima je sadržana i obavijest u skladu s člankom 234. stavkom 3.zadnja rečenica, protiv kojeg je okrivljenik podnio prigovor kojim poriče prekršaj, obvezan sadržaj prvog poziva okrivljeniku određen je stavkom 2. članka 128. (isto vrijedi i kad je u istoj situaciji tijelo postupka prethodno izdalo prekršajni nalog protiv okrivljenika).

Članak 18.

Ova je odredba unijeta da omogući policiji primjenu odnosno postupanje po članku 137. Prekršajnog zakona i u situacijama u kojima je osoba vidljivo pod utjecajem opojnih sredstava ili pokazuje znakove da je pod utjecajem opojnih sredstava, a odbila se podvrgnuti ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava ili uređaja i ne postoje uvjeti za uhićenje.

Članak 19.

Troškove uništavanja oduzetih predmeta prekršaja, koji se na temelju članka 76.a ovog Zakona, moraju uništiti, snose tijela (sudovi i ovlašteni tužitelji) koja su korisnici Državnog proračuna. Ocjena je da nema za to opravdanja već onaj okrivljenik koji je pravomoćno proglašen krivim za prekršaj povodom kojeg su ti predmeti oduzeti treba podmiriti trošak njihova uništavanja. Stoga se i predlaže dopuna članka 138. stavka 1. kojom se ti troškovi uvrštavaju u strukturu troškova postupka.

Članak 20.

Dodavanje stavaka 7. I 8. je u usko povezano s prethodno predloženom dopunom članka 138. stavka 1. Dakle kada sud okrivljenika proglaši krivim, odlukom o prekršaju kojom su oduzeti predmeti prekršaja, može odrediti da podmiri troškove uništenja predmeta prekršaja koji se sukladno članku 76.a ovog Zakona moraju uništiti tijekom postupka ili nakon pravomoćnog dovršetka postupka. Uništavanje predmeta je moguće I tijekom postupka prije njegova dovršetka (čl. 76.a st. 6. PZ), u kojem slučaju sud podmiruje trošak uništenja a na kraju postupka ako okrivljenika proglaši krivim može ga obvezati da taj trošak naknadi u Državni proračun. Kada se predmeti uništavaju nakon pravomoćnog dovršetka postupka sud po naravi stvari ne raspolaže s podacima o visini troškova uništavanja oduzetih predmeta, pa stoga se propisuje mogućnost naknadnog odlučivanja posebnim rješenjem o tom trošku. Rok tijelu koje je uništilo predmete I podmirilo trošak za dostavu podataka o tome суду je godina dana od pravomoćnosti odluke o prekršaju. Kod toga treba napomenuti kod odlučivanja I o ovom trošku postupka sud mora uzeti u obzir i članak 139. stavak 6. PZ.

Članak 21.

Izmjenom se otklanja normativna pogreška u vezi forme odluke koja se donosi, jer ako sud u postupku ne proglaši okrivljenika krivim, presudom ga ili oslobađa od optužbe (članak 182.) ili presudom optužbu odbija (članak 181.), a naznaka rješenja u odredbi je suvišna s obzirom na članke 190. i 227.

Članak 22.

Okrivljenikovo ostvarivanje temeljnog prava da se u postupku može braniti i uz pomoć branitelja, s obzirom na načelo razmjernosti, za razliku od kaznenog postupka u prekršajnom postupku je konceptijski nešto drugčije. Okrivljeniku se naime deklarira pravo braniti se uz pomoć branitelja i prije pokrenutog postupka i tijekom trajanja postupka (čl. 172. st. 1.). Člankom 109.a stavkom 1. je propisana obveza na to pravo okrivljenika upozoriti i prije samog pokretanja postupka, upozoriti ga na obvezu da se sam mora pobrinuti za braniteljevo sudjelovanje u postupku I upozoriti ga na posljedicu ne postupanja u skladu s tim upozorenjima. Kod toga propisane su međutim iznimke na temelju kojih se okrivljenika prilikom prvog ispitivanja mora ponovno upozoriti na pravo na branitelja, pružiti mu mogućnost da angažira branitelja I tek ako to ne učini,

može ga se ispitati i bez prisustva branitelja (kada ga ispituje ovlaštena osoba ovlaštenog tužitelja kao osumnjičenika, čl. 158. st. 6. i kada je uhićen i doveden sucu zbog ispitivanja (čl. 172. st. 2.), a propisana je mogućnost i određivanja mu branitelja po službenoj dužnosti (čl. 172. st. 3.). Izmijenjenom prvom rečenicom u stavkom 2. Sada se predlaže proširenje takvog ostvarivanja okrivljenikovog prava na branitelja kod njegova prvog ispitivanja u svim postupcima zbog prekršaja za koji je alternativno propisana kazna zatvora, a nije uhićen. Ovo stoga jer se može očekivati izricanje kazne zatvora okrivljeniku, kao najteže kazne za okrivljenika oduzimanjem slobode.

Članak 23.

Dodaje se novi stavak 5. i time se stvara zakonodavni okvir koji će omogućiti ovlaštenim tužiteljima da, na temelju ovlasti propisanih posebnim zakonima, javno objavljuju odluke o prekršajima na svojim internetskim stranicama na način kako to traže određene Direktive i Uredbe Europske unije, Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ (v. ocjena stanja i razlozi zbog kojih se donosi Zakon).

Novim stavkom 6. rješava se u praksi čest problem kada nepravomoćnu odluku o prekršaju nije moguće prije isteka roka za zastaru prava na prekršajni progona uredno uručiti okrivljeniku, pa se sada propisuje da, ako nepravomoćna odluka o prekršaju nije uredno uručena okrivljeniku a istekao je roka za zastaru prava na prekršajni progona, rješenjem se utvrđuje da je nastupila zastara prava na prekršajni progona okrivljenika i prekršajni se postupak obustavlja.

Članak 24.

Predloženom izmjenom se na novi način normativno uređuje institut ispravka odluke o prekršaju i druge odluke. Strankama u postupku osigurava se uvijek pravo na žalbu protiv ispravka. Kad se vrši ispravak pravomoćne odluke, dopuštena je posebna žalba protiv rješenja o ispravku, osim u slučaju kada je rješenje donio Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske. Kada se ispravlja nepravomoćna odluka, pravo žalbe se osigurava na način da se sačinjava nov ispravljeni primjerak odluke i dostavlja se svim strankama kojima počinje teći novi rok za podnošenje pravnog sredstva protiv ispravka odluke.

Članak 25.

U vezi stavka 2. koji se mijenja, prema sada važećoj odredbi nije predviđeno odbacivanje žalbe kao nepotpune iako je ta mogućnost propisana člankom 193. stavkom 3., pa se predloženom izmjenom taj propust otklanja. Dodavanje izričaja „ili povodom žalbe po službenoj dužnosti“ je u skladu s predloženom dopunom stavka 3. ovog članka kojim se precizira što žalbeni sud ispituje po službenoj dužnosti.

U vezi stavka 3. koji se mijenja, radi se o tome da u prekršajnom postupku žalbu većinom podnose okrivljenici pravni laici bez stručne pomoći odvjetnika branitelja, pa često u žalbama protiv procesnih rješenja ne ukazuju na nezakonitost osnove donesenog rješenja, a žalbeni je sud u situacijama da provjerava zakonitost osnove kao I to da li je rješenje donijeto od ovlaštenog tijela, iako žalitelja to ne ukazuje. Stoga se izmijenjenim stavkom 3. samo pravno osnažuje takvo nužno postupanje žalbenog suda. Jednako tako ne treba ograničavati selektivno odgovarajuću primjenu odredbi žalbenog postupka protiv odluka o prekršaju i u postupku rješavanja o žalbi protiv rješenja već se ostavlja mogućnost uvijek odgovarajuće primjene svih odredbi.

Stavkom 4. koji se dodaje popunjava se pravna praznina u Zakonu s obzirom na činjenicu da je Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske isključivo i najviši žalbeni sud u prekršajno pravnom sustavu.

Članak 26.

Ovom odredbom se omogućava korištenje, prvenstveno na mjestu počinjenja prekršaja, suvremenih tehničkih uređaja za sastavljanje, popunjavanje, vođenje, ispisivanje i arhiviranje svih pismena koja se sastavljaju u vezi s prekršajnim postupkom u elektroničkom obliku, u skladu s tehničkim mogućnostima uređaja (koje se s vremenom nadograđuju i poboljšavaju).

Članak 27.

Ova odredba daje mogućnost ovlaštenom izdavatelju prekršajnog naloga (i obaveznog prekršajnog naloga) da može na mjestu utvrđivanja prekršaja sačiniti elektronski oblik prekršajnog naloga, zapisnika, obrazaca i svih pripadajućih pismena na elektronskom uređaju, sa sadržajem istih upoznati počinitelja prekršaja te izdati obavijest kojom ga se obavještava da može postupiti po uručenoj obavijesti (u određenom, instruktivnom, roku) ili da pisani oblik prekršajnog naloga može podići neposrednim uručenjem kod tijela koje je odluku donijelo (npr. u bilo kojoj policijskoj postaji na području Republike Hrvatske) ili na elektronskoj adresi sustava e-građanin ako je na isti prijavljen. Ako po počinitelj prekršaja ne postupi po obavijesti, prekršajni nalog bit će mu dostavljen redovnim putem primjenom pravila o dostavi.

Članak 28.

S obzirom na zakonske uvjete utvrđivanja prekršaja i težinu prekršaja za koje se izdaje prekršajni nalog, a uzimajući u obzir implicitno konsenzualnu formu rješavanja prekršajnog spora u slučajevima izdavanja prekršajnog naloga, uvodi se presumpcija odricanja od prava na podnošenje prigovora ako se prije podnošenja prigovora plati novčana kazna ili se nakon već podnijetog prigovora plati novčana kazna izrečena prekršajnim nalogom, sve u svrhu pojednostavljenja i povećanja efikasnosti prekršajnog postupka. Okriviljenik mora biti na to upozoren u uputi o pravu na prigovor. Ova presumpcija ne vrijedi za okriviljenike koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj s obzirom da se na njih primjenjuju odredbe članka 136. Prekršajnog zakona.

Članak 29.

Ovom odredbom se omogućava korištenje, prvenstveno na mjestu počinjenja prekršaja, suvremenih tehničkih uređaja za sastavljanje, popunjavanje, vođenje, ispisivanje i arhiviranje svih pismena koja se sastavljaju u vezi s prekršajnim postupkom u elektroničkom obliku, u skladu s tehničkim mogućnostima uređaja (koje se s vremenom nadograđuju i poboljšavaju).

Članak 30.

S obzirom na zakonske uvjete utvrđivanja prekršaja i težinu prekršaja za koje se izdaje obavezni prekršajni nalog, a uzimajući u obzir implicitno konsenzualnu formu rješavanja prekršajnog spora u slučajevima izdavanja obaveznnog prekršajnog naloga, uvodi se presumpcija odricanja od prava na podnošenje prigovora ako se prije podnošenja prigovora plati novčana kazna ili se nakon već podnijetog prigovora plati novčana kazna izrečena obaveznnim prekršajnim nalogom, sve u svrhu pojednostavljenja i povećanja efikasnosti prekršajnog postupka. Okriviljenik mora biti na to upozoren u uputi o pravu na prigovor. Ova presumpcija ne vrijedi za okriviljenike koji nemaju

prebivalište u Republici Hrvatskoj s obzirom da se na njih primjenjuju odredbe članka 136. Prekršajnog zakona.

Članak 31.

Propisuje koje se odredbe primjenjuju na postupke koji su u tijeku na dan stupanja na snagu Zakona odnosno koje se primjenjuju na prekršajne postupke koji su započeti nakon stupanja Zakon na snagu. Stavak 1. propisuje opće pravilo o primjeni postupovnih odredbi, a stavci 2. i 3. iznimke s obzirom na sadržaj, jer se radi o pojašnjenu već postojeće prakse (članak 60. Prekršajnog zakona), troškovima koji će nastati u postupku (članci 87. i 109.e Prekršajnog zakona) i sadržaj prvog poziva okrivljeniku nakon podizanja optužnog prijedloga (članak 128. Prekršajnog zakona). Stavak 3. predstavlja provođenje načela da nitko ne može, ni pod kakvim okolnostima, zadržati imovinsku korist ostvarenu kažnjivim djelom, pa nema mjesata zastari izvršenja takve odluke o oduzimanju.

Članak 32.

Određuje objavu Zakona u Narodnim novinama i dan stupanja Zakona na snagu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je bio u prvom čitanju u Hrvatskome saboru u Konačnom prijedlogu zakona nastale su određene razlike kao posljedica uvažavanja prijedloga i mišljenja iznesenih na prvom čitanju, kao i izmjena učinjenih od strane predlagatelja Konačnog prijedloga zakona.

Klub zastupnika Hrvatske demokratske zajednice konstatirao je da neovisni regulatori kontroliraju specifična područja koja traže sofisticirane postupke i visoko stručno znanje svih, dakle i onih koji djelu u tim područjima i onih koji ih kontroliraju i bilježe eventualna kršenja pravila, pa je pitanje da li naši prekršajni sudovi, koji će se prvi puta uopće susresti s takvom vrstom prekršaja, imaju jednaku sposobnost shvaćanja takvih sofisticiranih procesa, odnosno Klub predlaže edukaciju i specijalizaciju prekršajnih sudova u tom smislu.

Ova primjedba odnosno prijedlog je prihvaćen, jer predmetna vrsta prekršaja nedvojbeno zahtjeva specijalizirana visoko stručna znanja, a osim toga korespondira s činjenicom da se velika većina predmeta vodi pred Prekršajnim sudom u Zagrebu kao mjesno nadležnim sudom s obzirom na poslovna sjedišta subjekata nadzora regulatornih agencija. Stoga je u Konačnom prijedlogu zakona dodana odredba u članku 13. po kojoj se ustanavljuje isključiva mjesna

nadležnost Prekršajnog suda u Zagrebu, uzimajući pri tome u obzir i recentnu reorganizaciju mreže prekršajnih sudova u kojoj je Prekršajni sud u Zagrebu razdvojen na PS Zagreb i PS Novi Zagreb.

Nadalje, predlagatelj je u Konačnom prijedlogu zakona dodao u katalog zaštitnih mjera i mjeru zabrane posjećivanja određenog mjesta ili područja što je rezultiralo novim (dodanim) odredbama u članku 6. i članku 9., a razlog je uočen u praksi prekršajnog sudovanja s obzirom da takva mjera nije propisana u nekim posebnim zakonima u kojima su propisani prekršaji za koje se pokazala opravdanost primjene takve mjere prema počiniteljima.

Predlagatelj je u Konačnom prijedlogu zakona dodao nove odredbe u člancima 19. i 20. koje se odnose na troškove prekršajnog postupka i obveznike snašanja tih troškova, a radi se o troškovima uništenja predmeta prekršaja.

Također, predlagatelj je u Konačnom prijedlogu zakona dodao nove odredbe u člancima 22. kojom se precizira osiguranje prava okrivljenika na branitelja pri prvom ispitivanju i u slučaju uhićenja.

U člancima 28. i 30. dodane su odredbe u stavcima 6. odnosno 5. radi preciziranja da se predmetna zakonska presumpcija ne odnosi na okrivljenike koji nemaju prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj.

V. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJELDOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO

Nije usvojena primjedba Kluba zastupnika Hrvatskih laburista u svezi dodanog stavka 4. u članak 37. koji propisuje da sud može izreći blažu kaznu od propisane i kad su se ovlašteni tužitelj i okrivljenik o tome sporazumjeli. Uz to se dodaje primjedba da je na strani tužitelja regulatorna agencija koja može biti u nekom odnosu sa svojim subjektom nadzora (okrivljenikom) pa će se s nekim prekršiteljima dogovarati o nižoj kazni, a s nekim neće, ako ima takvu mogućnost arbitrarno disponirati svojim pravom dogovaranja s okrivljenikom.

Ove primjedbe nisu prihvaćene, jer priznanje okrivljenika da je počinio prekršaj nije materija odredbe članka 37. (ublažavanje kazne), nego članka 109.e (sporazumijevanje o uvjetima priznavanja krivnje i o sankciji). U odredbi članka 109.e jasno je propisano da ovlašteni tužitelj i okrivljenik, ako postignu sporazum, o tome sastavljuju pisani izjavu koja sadrži, između ostalog, izjavu okrivljenika o priznanju krivnje za taj prekršaj. Ta izjava se predaje tijelu postupka (prekršajnom sudu) koje prihvata izjavu i na temelju nje donosi odluku o prekršaju. Tijelo postupka neće prihvati sporazum stranaka koji je s obzirom na pravila o izboru vrste i visine sankcije na štetu okrivljenika ili se neće postići svrha kažnjavanja (npr. „dogovorena“ kazna je neprimjereno blaga) ili koji nije zakonit, prema tome Zakon onemogućuje ovlaštenog tužitelja da arbitrarno pogoduje nekim okrivljenicima.

Također nije prihvaćen prijedlog Kluba zastupnika Hrvatskih laburista da se na temelju samog Prekršajnog zakona (a ne posebnih zakona) omogući izricanje zaštitne mjere dugotrajne ili trajne zabrane obavljanja djelatnosti te javno objavljuju odluke o prekršaju, jer da to znači da će se na takva zakonodavna rješenja čekati, možda i godinu-dvije, dok se ti posebni zakoni ne izmjene i dopune u tom smislu. Prijedlog nije prihvaćen, jer će se ionako posebni zakoni morati mijenjati i dopunjavati da bi opisali nateže prekršaje i propisali najteže kazne za takve prekršaje uz koje se jedino mogu, obveznom primjenom načela razmijernosti, izricati tako teške zaštitne mjere dugotrajnih ili trajnih zabrana. Uz to, što se tiče javne objave presude (odluke o prekršaju), te su objave povezane s mogućim uvjetima i iznimkama, a pojedini konkretni uvjeti i iznimke nisu istovjetni u svim propisima Europske unije, pa je radi pravne sigurnosti i nomotehničkih pravila opravdano da se predmetna materija regulira u posebnim zakonima, a ne u općem zakonu (Prekršajnom zakonu).

**TEKST ODREDABA VAŽEĆEG ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 14.b

Izvršenje odluke o oduzimanju imovinske koristi, oduzimanju predmeta i troškovima prekršajnog postupka zastarijeva po proteku pet godina od pravomoćnosti odluke kojom je isto izrečeno.

Članak 16.

Prekršaj je počinjen u vrijeme kada je počinitelj radio ili je bio dužan raditi, bez obzira na to kada je nastupila posljedica prekršaja.

Članak 33.

- (1) Za prekršaj propisan zakonom, za počinitelja prekršaja pravnu osobu ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 2000,00 kuna ni većem od 1.000.000,00 kuna.
- (2) Za prekršaj propisan zakonom, za počinitelja prekršaja fizičku osobu obrtnika i osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost koji je počinila u vezi s obavljanjem njezina obrta ili samostalne djelatnosti ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 1000,00 kuna ni većem od 500.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj propisan zakonom, za počinitelja prekršaja fizičku osobu ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 100,00 kuna ni većem od 50.000,00 kuna.
- (4) Za prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za počinitelja prekršaja pravnu osobu ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 500,00 kuna ni većem od 10.000,00 kuna.
- (5) Za prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za počinitelja prekršaja fizičku osobu obrtnika i osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost koji je počinila u vezi obavljanja njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 300,00 kuna ni većem od 5.000,00 kuna.
- (6) Za prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za počinitelja prekršaja fizičku osobu ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 100,00 kuna ni većem od 2.000,00 kuna.
- (7) Za najteže prekršaje propisane zakonom u području ugrožavanja prirodnih bogatstava, okoliša i očuvanja prirode, sigurnosti i zdravlja na radu, rada i zapošljavanja na crno, socijalne sigurnosti, poreza, carine i financija, telekomunikacija (elektroničkih komunikacija), ugrožavanja tržišnog natjecanja, državnih robnih pričuva, biološke raznolikosti te unošenja u okoliš i stavljanja na tržiste genetski modificiranih organizama ili proizvoda od njih te u području graditeljstva neispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu može se propisati i izreći novčana kazna u visini najviše do dvostrukih općih maksimuma propisanih stavcima 1. do 3. ovoga članka, a za prekršaj u području ugrožavanja prirodnih bogatstava, okoliša i očuvanja prirode iznimno je moguće propisati i izreći novčanu kaznu do 1.000.000,00 kuna okrivljeniku fizičkoj osobi.
- (8) Za prekršaj iz koristoljublja kojim je ostvarena imovinska korist počinitelj se može strože kazniti, najviše do dvostruko propisane kazne za taj prekršaj.
- (9) Propisom o prekršaju može se, za najteže prekršaje iz stavka 7. ovoga članka, propisati i izreći

novčana kazna u postotku od 1% do 10% prema povrijeđenoj zaštićenoj vrijednosti, s naznakom posebnog minimuma i maksimuma postotka novčane kazne. U tom slučaju ne vrijede ograničenja o maksimumu novčane kazne iz stavka 1. do 8. ovoga članka, ni prigodom utvrđivanja kazne ni prigodom izricanja ukupne novčane kazne.

(10) Rok za plaćanje novčane kazne određuje sud u samoj presudi vodeći računa o visini novčane kazne. Rok ne može biti kraći od osam dana ni dulji od tri mjeseca, a u opravdanim slučajevima (ovisno o visini novčane kazne i imovinskim prilikama okrivljenika) sud može odrediti obročnu otplatu novčane kazne u vremenu do šest mjeseci, osim ako propisom o prekršaju za to nije određen dulji rok. Ako se radi o okrivljeniku iz članka 136. stavka 1. ovoga Zakona, rok plaćanja izrečene novčane kazne se može odrediti odmah.

(11) Opći minimumi novčane kazne propisani ovim člankom primjenjuju se i prilikom utvrđivanja novčane kazne za prekršaje u stjecaju.

Članak 37.

(1) Sud može izreći kaznu blažu od propisane za određeni prekršaj kad to ovaj Zakon izričito propisuje.

(2) Blažu kaznu od propisane za određeni prekršaj sud može izreći i kad postoje naročite olakotne okolnosti, osobito ako se počinitelj pomirio s oštećenikom, ako mu je u potpunosti ili većim dijelom naknadio štetu prouzročenu prekršajem, a svrha kažnjavanja može se postići i takvom blažom kaznom.

(3) Sud može ublažiti kaznu sukladno stavcima 1. i 2. ovoga članka u sljedećim granicama:

1. ako je za prekršaj propisana novčana kazna do 40.000,00 kuna ili u točno određenom iznosu do 40.000,00 kuna ili u minimumu do 10.000,00 kuna, kazna se može ublažiti do općeg zakonskog minimuma kazne propisanog ovim Zakonom, za odgovarajuću vrstu okrivljenika (članak 33. ovoga Zakona),

2. ako je za prekršaj propisan minimum iznad 10.000,00 kuna ili u točno određenom iznosu novčane kazne iznad 40.000,00 kuna, kazna se može ublažiti do četverostrukog iznosa općeg zakonskog minimuma kazne propisanog ovim Zakonom, za odgovarajuću vrstu okrivljenika (članak 33. ovoga Zakona),

3. ako je za prekršaj propisana kazna zatvora, kazna se može ublažiti do općeg zakonskog minimuma kazne zatvora propisanog ovim Zakonom.

Članak 50.

(1) Zaštitne mjere su:

1. obvezno liječenje od ovisnosti,
2. zabrana obavljanja određenih dužnosti ili djelatnosti,
3. zabrana obavljanja određenih djelatnosti ili poslova pravnoj osobi,
4. zabrana stjecanja dozvola, ovlasti, koncesija ili subvencija,
5. zabrana poslovanja s korisnicima državnog i lokalnih proračuna,
6. zabrana upravljanja motornim vozilom.

(2) Osim zaštitnih mjer iz stavka 1. ovoga članka, zakonom kojim se propisuje prekršaj mogu se propisati i druge vrste zaštitnih mjer.

(3) Zaštitne mjere iz stavka 1. ovoga članka mogu se propisati u trajanju od jednog mjeseca do

dvije godine, a zaštitne mjere iz stavka 2. ovoga članka u trajanju od jednog mjeseca do jedne godine.

(4) Zaštitne mjere za okrivljenika fizičku osobu primjenjive su i na odgovornu osobu u pravnoj osobi, obrtnika ili osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Članak 54.

(1) Zaštitnu mjeru zabrane potpunog ili djelomičnog obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti u trajanju od jednog mjeseca do jedne godine sud može izreći okrivljeniku koji je prekršaj počinio u obavljanju dužnosti ili djelatnosti ako postoji opasnost da će zlouporabom te dužnosti ili djelatnosti ponovno počiniti prekršaj.

(2) Vrijeme provedeno u izvršavanju kazne zatvora, rada za opće dobro ili zatvora određenog u zamjenu za neplaćenu novčanu kaznu ne uračunava se u vrijeme trajanja ove mjere.

(3) Za vrijeme zabrane iz stavka 1. ovoga članka osuđenik se ne smije baviti određenom dužnosti ili djelatnosti samostalno, za drugu osobu, u pravnoj osobi, ni u ime druge osobe, niti smije ovlastiti drugu osobu da se bavi tom dužnošću ili djelatnošću u njegovo ime i po njegovim uputama.

(4) Ako počinitelj ne postupi prema zabrani obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti kad je izrečena uz uvjetnu osudu može se postupiti prema članku 46. stavku 4. ovoga Zakona.

(5) Sud će o pravomoćno izrečenoj mjeri obavijestiti tijelo nadležno za vođenje upisnika osoba koje obavljaju određene dužnosti ili djelatnosti.

(6) Zaštitna mjera iz stavka 1. ovog članka ne može se izreći maloljetniku.

Članak 55.

(1) Zaštitnu mjeru zabrane potpunog ili djelomičnog obavljanja određene djelatnosti ili poslova u trajanju od tri mjeseca do jedne godine sud može izreći okrivljenoj pravnoj osobi koja je prekršaj počinila u obavljanju djelatnosti ili poslova ako postoji opasnost da će obavljanjem tih djelatnosti ili poslova ponovno počiniti prekršaj.

(2) Sud će o pravomoćno izrečenoj mjeri obavijestiti nadležni sud kod kojeg je pravna osoba upisana u sudski registar.

(3) Zabrana obavljanja određenih djelatnosti ili poslova ne može se izreći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i političkim strankama.

(4) Na mjeru zabrane obavljanja određenih djelatnosti ili poslova na odgovarajući se način primjenjuje članak 54. stavak 3. ovoga Zakona.

Članak 60.

(1) Pravna osoba i njezina odgovorna osoba prekršajno su odgovorni za skrivljene povrede propisa o prekršaju.

(2) Propisom o prekršaju može se za prekršaj propisati prekršajna odgovornost samo pravne osobe.

(3) Sud će utvrditi prekršajno odgovornom pravnu osobu i u slučaju kada se utvrdi postojanje pravnih ili stvarnih zapreka za utvrđivanje odgovornosti odgovorne osobe, ili se ne može utvrditi tko je odgovorna osoba.

Članak 80.

- (1) Negativni prekršajni bodovi kao pravna posljedica osude mogu se propisati za počinitelja koji je pravomoćno proglašen krivim za osobito teške prekršaje.
- (2) Pravna posljedica negativni prekršajni bodovi nastupa danom pravomoćnosti odluke kojom je utvrđeno da je počinjen prekršaj za koji su zakonom propisani negativni prekršajni bodovi.
- (3) Za jedan prekršaj može se propisati najviše do tri negativna prekršajna boda.

Članak 87.

- (1) U prekršajnom postupku u uporabi je hrvatski jezik i latinično pismo, ako za uporabu u pojedinim područjima sudova nije zakonom uveden i drugi jezik ili pismo.
- (2) Stranke, sudionici u postupku, svjedoci i ostale osobe koje sudjeluju u postupku imaju se pravo služiti svojim jezikom. Ako se postupak ili pojedina radnja u postupku ne vodi na jeziku te osobe, osigurat će se na zahtjev tih osoba usmeno prevođenje onoga što ona odnosno drugi iznose te isprava i drugoga pisanoga dokaznog materijala. Ako osoba ne razumije jezik na kojem se vodi postupak, u svakom će se slučaju osigurati prevodenje. Prevodenje obavlja tumač.
- (3) Pozive i odluke upućuje sud na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu dostavljaju se суду optužni prijedlog, žalba i drugi podnesci. Ako je na pojedinom sudskom području u službenu uporabu zakonom uveden i drugi jezik ili pismo, podnesci se mogu суду dostavljati i na tom jeziku ili pismu.
- (4) Okrivljeniku koji je u zadržavanju kao i osobi na izdržavanju kazne dostaviti će se prijevod poziva, odluka i podnesaka na jeziku kojim se služi u postupku.
- (5) Stranac koji je zadržan zbog sumnje da je počinio prekršaj, ili se nalazi u pritvoru, istražnom zatvoru ili u zatvoru zbog kaznenog djela ili je iz drugih razloga lišen slobode, može od započinjanja postupka do njegova dovršetka dostavljati суду podneske na svom jeziku.
- (6) O pravu na prevodenje poučiti će se prije prvog ispitivanja osoba iz stavka 5. ovoga članka, koja se može odreći toga prava ako zna jezik na kojem se vodi postupak. U zapisniku će se zabilježiti da je dana pouka i izjava sudionika.

Članak 94.

- (1) Prekršajni sudovi su nadležni:
 1. suditi u prvom stupnju za sve prekršaje, osim za one za koje je zakonom propisana nadležnost tijela državne uprave,
 2. odlučivati o prigovorima protiv prekršajnih naloga svih ovlaštenih izdavatelja kada je prigovor podnesen zbog odluke o prekršajnopravnoj sankciji, troškovima postupka, oduzimanja imovinske koristi ili oduzimanja predmeta,
 3. odlučivati o žalbi podnesenoj samo zbog odluke o prekršajnopravnim sankcijama, troškovima postupka, oduzimanju imovinske koristi ili oduzimanju predmeta protiv odluke o prekršaju koju je donio суд ili drugo tijelo postupka samo za prekršaj ili stjecaj prekršaja za koje je kao kazna propisana samo novčana kazna do 15.000,00 kuna,
 4. odlučivati o zahtjevu za obnovu prekršajnog postupka:
 - a) u predmetima u kojima su sudili,
 - b) protiv pravomoćnih prekršajnih naloga ovlaštenih tužitelja ako je riječ o prekršajima iz stvarne

nadležnosti suda, te

c) protiv svih pravomoćnih obaveznih prekršajnih nalogi.

5. pružati pravnu pomoć prema odredbama međunarodnih ugovora i ovoga Zakona,

6. obavljati i druge poslove propisane zakonom.

(2) Stvarno i mjesno nadležni za odlučivanje u predmetima iz stavka 1. točke 2. i 3. ovog članka su prekršajni sudovi u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu:

1. Prekršajni sud u Osijeku nadležan je i za područja prekršajnih sudova u Osječko-baranjskoj županiji, Brodsko-posavskoj županiji, Vukovarsko-srijemskoj županiji i Požeško-slavonskoj županiji,

2. Prekršajni sud u Rijeci nadležan je i za područja prekršajnih sudova u Primorsko-goranskoj županiji, Ličko-senjskoj županiji i Istarskoj županiji,

3. Prekršajni sud u Splitu nadležan je i za područja prekršajnih sudova u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Zadarskoj županiji, Šibensko-kninskoj županiji i Dubrovačko-neretvanskoj županiji,

4. Prekršajni sud u Zagrebu nadležan je i za područja prekršajnih sudova u Gradu Zagrebu, Zagrebačkoj županiji, Krapinsko-zagorskoj županiji, Sisačko-moslavačkoj županiji, Karlovačkoj županiji, Varaždinskoj županiji, Koprivničko-križevačkoj županiji, Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, Virovitičko-podravskoj županiji i Međimurskoj županiji.

(3) Kod prekršaja pravne osobe i u njoj odgovorne osobe iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, prekršajni je sud nadležan odlučivati o žalbi samo ako su uvjeti iz te odredbe ostvareni u odnosu na prekršaj pravne osobe.

(4) Sud koji prema stavku 1. točki 2. i 3. ovoga članka odlučuje o prigovoru odnosno žalbi, nadležan je za odlučivanje i o žalbi protiv rješenja kojim je izdavatelj prekršajnog naloga prigovor odbacio nepravodobnim, nedopuštenim ili nepotpunim i o žalbi protiv rješenja kojim je donositelj odluke o prekršaju žalbu odbacio nepravodobnom, nedopuštenom ili nepotpunom.

Članak 109.e

(1) Nakon uručenja počinitelju obavijesti iz članka 109.a stavka 1. ovoga Zakona, ovlašteni tužitelj iz članka 109. stavka 1. točaka 1. do 3. ovog Zakona i počinitelj mogu pregovarati o uvjetima priznavanja krivnje i sporazumijevanju o sankciji i mjerama.

(2) Ovlašteni tužitelj i okrivljenik mogu i tijekom postupka, prije donošenja odluke o prekršaju, na prijedlog okrivljenika ili tijela postupka pregovarati o uvjetima priznavanja krivnje i sporazumijevanju o sankciji i mjerama.

(3) Ako ovlašteni tužitelj i počinitelj postignu sporazum iz stavka 1. ili stavka 2. ovog članka, sastavljuju o tome pisani izjavu za donošenje odluke o prekršaju na temelju sporazuma stranaka koja sadrži:

1) opis prekršaja,

2) izjavu okrivljenika o priznavanju krivnje za taj prekršaj,

3) sporazum o vrsti i mjeri kazne ili druge sankcije odnosno mjere,

4) sporazum o troškovima ovlaštenog tužitelja u vezi s utvrđenjem prekršaja,

5) potpis stranaka.

(4) Sastavljena izjava iz stavka 3. ovog članka, a ako se radi o sporazumu iz stavka 1. ovog članka i pisana obavijest iz članka 109.a stavka 1. ovog Zakona, predaju se tijelu postupka koje će odlučiti o njezinu prihvaćanju.

(5) Tijelo postupka neće prihvati sporazum stranaka koji je s obzirom na pravila o izboru vrste i

visine sankcije na štetu okrivljenika ili se neće postići svrha kažnjavanja ili koji nije zakonit.

(6) Ako ne prihvati sporazum stranaka iz stavka 1. ovog članka, postignuti sporazum će se smatrati optužnim prijedlogom i tijelo postupka će provesti postupak u kojem će raspraviti okolnosti zbog kojih nije prihvatio sporazum i donijeti odgovarajuću odluku o prekršaju.

(7) Ako ne prihvati sporazum stranaka iz stavka 2. ovog članka, tijelo postupka će rješenjem odbaciti sporazum i nastaviti s postupkom. Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba.

(8) Ako prihvati sporazum stranaka, tijelo postupka će donijeti odluku o prekršaju koja mora u cijelosti odgovarati postignutom sporazumu stranaka.

(9) Protiv odluke o prekršaju iz stavka 8. ovog članka žalba nije dopuštena.

Članak 117.a

(1) Podnesci koji se prema ovom Zakonu pisano sastavljuju i potpisuju, mogu se podnijeti u obliku elektroničke isprave ako su izrađeni, otpremljeni, primljeni i pohranjeni primjenom dostupne informacijske tehnologije, i osiguravaju utvrđivanje jednoznačnog obilježja kojim se utvrđuje sastavljač elektroničke isprave.

(2) Podnesak u obliku elektroničke isprave smatra se zaprimljenim u informacijskom sustavu ili uređaju suda, tijela državne uprave koja vode prekršajni postupak, ovlaštenog tužitelja, ili odvjetničkog ureda, trenutkom registracije njihovog prijema u tom sustavu ili uređaju. Primatelj osigurava uredno djelovanje automatiziranog sustava potvrde prijema. Ako pošiljatelj ne zaprimi potvrdu prijema, obavijestit će o tome primatelja, pa ako u roku kojeg je odredio ne primi tu potvrdu, smatra se da podnesak u obliku elektroničke isprave nije posлан.

(3) O podnesku u obliku elektroničke isprave iz stavka 2. ovog članka, sud, tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak i ovlašteni tužitelj sastavljuju službenu zabilješku. U slučaju nerazumljivog ili nepotpunog podneska u obliku elektroničke isprave pozvat će se podnositelja da podnesak ispravi, odnosno dopuni, ako on to ne učini u određenom roku, podnesak će se odbaciti.

(4) U ocjeni pitanja pravne valjanosti, uporabe, prometa, čuvanja i tajnosti podnesaka u obliku elektroničke isprave odgovarajuće se primjenjuju odredbe posebnih propisa.

Članak 119.

(1) O svakoj radnji poduzetoj tijekom prekršajnog postupka sastavit će se zapisnik istodobno kad se radnja obavlja, a ako to nije moguće, onda neposredno nakon toga.

(2) Zapisnik piše zapisničar. Samo kad se obavlja pretraga stana ili osoba ili se radnja poduzima izvan službenih prostorija tijela, a zapisničar se ne može osigurati, zapisnik može pisati osoba koja poduzima radnju.

(3) Kad zapisnik piše zapisničar, zapisnik se sastavlja tako da osoba koja poduzima radnju govori glasno zapisničaru što će unijeti u zapisnik, osim u slučajevima kada po ovom Zakonu zapisnik može sastaviti sudski savjetnik ili sudački vježbenik.

(4) Osobi koja se ispituje može se dopustiti da sama kazuje odgovore u zapisnik. U slučaju zlouporabe to joj se pravo može uskratiti.

(5) U zapisnik se unosi naziv državnog tijela pred kojim se obavlja radnja, mjesto gdje se obavlja radnja, dan i sat kad je radnja započeta i završena, imena i prezimena nazočnih osoba i u kojem su svojstvu nazočne te naznaka prekršajnog predmeta u kojem se poduzima radnja.

(6) Zapisnik treba sadržavati bitne podatke o tijeku i sadržaju poduzete radnje. U zapisnik se ubilježava u obliku pripovijedanja samo bitni sadržaj danih iskaza i izjava. Pitanja se unose u zapisnik samo ako je potrebno da se razumije odgovor. Ako je potrebno, u zapisnik će se doslovce unijeti pitanje koje je postavljeno i odgovor koji je dan.

Ako su pri poduzimanju radnje oduzeti predmeti ili spisi, to će se naznačiti u zapisniku, a oduzete stvari priključit će se zapisniku ili će se navesti gdje se nalaze na čuvanju.

(7) Pri poduzimanju radnji kao što je očevid, pretraga stana ili osoba, ili prepoznavanje, u zapisnik će se unijeti i podaci koji su važni s obzirom na značenje takve radnje ili za utvrđivanje istovjetnosti pojedinih predmeta (opis, mjere i veličina predmeta ili tragova, stavljanje oznake na predmete i dr.), a ako su napravljene skice, crteži, planovi, fotografije, filmske ili druge tehničke snimke, to će se navesti u zapisniku i priključiti zapisniku.

(8) Zapisnik se mora voditi uredno, u njemu se ne smije ništa dodati ili mijenjati. Prekrižena mjesta moraju ostati čitljiva. Zapisnik se vodi uporabom pisaće maštine ili računala, osim ako i zbog posebnih okolnosti to nije moguće. Takve će se okolnosti naznačiti u zapisniku. Ako zapisnik ima više listova, oni će se označiti rednim brojevima. Sve preinake, ispravci i dodaci unose se na kraju zapisnika i moraju ih ovjeroviti osobe koje potpisuju zapisnik.

Članak 128.

(1) Nazočnost okrivljenika u tijeku vođenja prekršajnog postupka osigurava se njegovim pozivanjem. Poziv okrivljeniku upućuje sud.

(2) Pozivanje se obavlja dostavom zatvorenoga pisanog poziva koji obvezno sadrži:

1. naziv suda koji poziva,
2. ime i prezime okrivljenika,
3. naziv ili oznaku prekršaja koji mu se stavlja na teret,
4. mjesto kamo okrivljenik treba doći,
5. dan i sat kad treba doći,
6. naznaku da se poziva u svojstvu okrivljenika,
7. upozorenje da u slučaju nedolaska može biti određeno njegovo prisilno dovođenje, ili da će se pod uvjetima ovoga Zakona postupak ili rasprava provesti i donijeti presuda i bez njegove nazočnosti (članak 167. stavak 3.).
8. službeni pečat i potpis suca.

(3) Kada se okrivljenik prvi puta poziva, poučit će se da je do pravomočnog dovršetka postupka kao i do dovršetka postupka izvršenja odluke o prekršaju dužan odmah izvijestiti sud o promjeni adresi ili namjeri da promjeni boravište, te će se upozoriti na posljedice koje propisuje ovaj Zakon ako tako ne postupi (članak 145. stavak 5.). Uz prvi poziv okrivljeniku se dostavlja i primjerak optužnog prijedloga s upozorenjem da može суду dostaviti i pisano obranu.

(4) Ako se okrivljenik ne može odazvati pozivu zbog bolesti ili druge neotklonjive smetnje, može se ispitati u mjestu gdje se nalazi ili se njegovo ispitivanje može odgoditi.

(5) Odredbe stavka 1. do 4. ovoga članka smisleno se primjenjuju i u odnosu na okrivljenika pravnu osobu i njezina predstavnika.

Članak 137.

(1) Prema osobi pod utjecajem opojnih sredstava koja je zatečena u počinjenju prekršaja, ako osobite okolnosti upućuju da će nastaviti s radnjom prekršaja, policija može naredbom radi neposrednog sprječavanja nastavka činjenja prekršaja odrediti mjeru:

1. smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva ali ne u trajanju duljem od 12 sati,
2. premještanja motornog vozila na određeno mjesto do prestanka djelovanja opojnog sredstva ali ne dulje od 12 sati. O mjestu premještanja vozila, policija obavještava osobu prema kojoj je naređena ta mjera i vlasnika vozila, ako je riječ o osobi različitoj od vozača, čim je to moguće, a najkasnije do prestanka mjere. Nakon prestanka poduzete mjere vozač ili vlasnik mogu preuzeti vozilo. Ako policija smatra da to ne ugrožava ostvarivanje svrhe mjere, može vozilo i prije isteka roka na koji je mjera određena predati vlasniku ili od njega opunomoćenoj osobi. Troškove premještaja i čuvanja vozila snosi vozač.

(2) Ministar nadležan za unutarnje poslove potanko će pravilnikom propisati način provedbe mjere iz stavka 1. točke 2. ovoga članka.

(3) Za neosnovanu ili nezakonitu primjenu mjere iz stavka 1. ovoga članka, osoba prema kojoj je mjeru poduzeta ima pravo na naknadu štete.

Članak 138.

(1) Troškovi prekršajnog postupka su izdaci učinjeni u povodu prekršajnog postupka od njegova pokretanja, pa i prije, pa sve do njegova završetka.

(2) Troškovi prekršajnog postupka obuhvaćaju:

1. troškove tužitelja iz članka 109. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona nastali utvrđivanjem prekršaja upotrebom tehničkih sredstava ili provođenjem potrebnih analiza i vještačenja,

2. sve troškove suda koje je unaprijed iz svojih proračunskih sredstava isplatio tijekom vođenja postupka (troškovi svjedoka, vještaka, tumača, drugih stručnih osoba, očevida, dovođenja okrivljenika i drugih osoba, putni troškovi i naknade službenih osoba i dr.)

3. paušalni iznos troškova prekršajnog postupka:

a) tijela postupka kada vode postupak,

b) prekršajnog suda kada odlučuje o prigovoru (članak 238. stavak 11. i članak 244. stavak 2.) i kada odlučuje o žalbi tužitelja i okrivljenika ili samo o žalbi okrivljenika (članak 94. stavak 1. točka 3.), kada je donio odluku kojom je pravomoćno utvrđena prekršajna odgovornost okrivljenika,

c) Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske kada je donio odluku kojom je pravomoćno utvrđena prekršajna odgovornost okrivljenika, ako je odlučivao o žalbi tužitelja i okrivljenika ili samo o žalbi okrivljenika.,

4. troškove liječenja okrivljenika koji nema pravo na zdravstvenu zaštitu dok se nalazi u zadržavanju ili zdravstvenoj ustanovi na temelju odluke suda,

5. putne troškove okrivljenika,

6. nužne izdatke oštećenika i oštećenika tužitelja te njihovih zakonskih zastupnika i njihovih opunomoćenika,

7. nužne izdatke i nagradu branitelja okrivljenika.

(3) Paušalna se svota određuje u okvirima određenim posebnim propisom s obzirom na složenost

i trajanje postupka te imovno stanje okrivljenika.

(4) Troškove postupka koje unaprijed isplati iz svojih proračunskih sredstava, sud naplaćuje kasnije od okrivljenika ili drugih osoba koje su dužne naknaditi ih prema odredbama ovoga Zakona.

(5) Sud vodi poseban popis troškova učinjenih prema stavku 2. točki 1., 2. i 4. ovoga Zakona. Osoba koja traži da joj se naknadi kakav trošak, sudu podnosi troškovnik s potrebnim podacima i dokazima o nastalom trošku.

(6) Troškovi za prevođenja na jezike manjina u Republici Hrvatskoj koji nastanu primjenom odredaba Ustava i zakona o pravu pripadnika manjina u Republici Hrvatskoj na uporabu svog jezika neće se naplaćivati od osoba koje su prema ovom Zakonu dužne nadoknaditi troškove postupka.

(7) Ministar nadležan za poslove pravosuđa potanje pravilnikom propisuje naknadu troškova u prekršajnom postupku.

Članak 139.

(1) Okrivljenik, oštećenik, oštećenik tužitelj, branitelj, zakonski zastupnik, opunomoćenik, predstavnik okrivljenika pravne osobe, svjedok, vještak, tumač i stručna osoba, bez obzira na ishod postupka, podmiruju troškove svog dovođenja, odgode ročišta ili glavne rasprave i druge troškove postupka koje su prouzročili svojom krivnjom.

(2) O troškovima iz stavka 1. ovoga članka donosi se posebno rješenje, osim ako se radi o obvezniku o čijoj se obvezi podmirivanja troškova postupka odlučuje presudom.

(3) Ako je sud okrivljenika proglašio krivim, izreći će u presudi da je obvezan naknaditi troškove postupka, osim ako ovim Zakonom nije određeno drugčije.

(4) Ako je okrivljenik istom presudom za neke prekršaje proglašen krivim a za neke je postupak obustavljen, neće se obvezati na naknadu troškova postupka u vezi s prekršajima za koje je postupak obustavljen ako se ti troškovi mogu izdvojiti iz ukupnih troškova.

(5) U presudi kojom je više okrivljenika proglašeno krivima, sud će odrediti koliki će dio troškova podmiriti svaki od njih, a ako to nije moguće, odlučit će da svi okrivljenici solidarno podmire troškove. Plaćanje paušalne svote odredit će se za svakog okrivljenika pojedinačno.

(6) U odluci kojom rješava o troškovima postupka, sud može okrivljenika djelomično ili u cijelosti oslobođiti obveze da naknadi troškove postupka iz članka 138. stavka 2. točke 1. do 4. ovoga Zakona ako bi njihovim plaćanjem bilo dovedeno u pitanje njegovo uzdržavanje ili uzdržavanje osoba koje je dužan uzdržavati.

Članak 140.

(1) U svakoj presudi i rješenju kojim se obustavlja prekršajni postupak odlučit će se tko snosi troškove postupka, koliki su, kome i u kojem roku se imaju platiti.

(2) Ako se obustavlja prekršajni postupak, izreći će se u odluci o tome da troškovi postupka iz članka 138. stavka 2. točke 2. do 4. ovoga Zakona padaju na teret proračunskih sredstava suda, osim ako ovim Zakonom nije drugčije određeno, a troškovi iz članka 138. stavka 2. točke 5. i 7. ovoga Zakona samo ako se postupak obustavlja iz razloga što djelo okrivljenika nije prekršaj ili nema dokaza da je počinio prekršaj.

(3) Ako se postupak vodi i dovrši na zahtjev oštećenika tužitelja, obvezat će ga se da podmiri

troškove postupka iz članka 138. stavka 2. točke 2. do 5. ovoga Zakona te nužne izdatke i nagradu branitelja okrivljenika, ako je svjesno podnio lažan optužni prijedlog.

(4) Odredbe ovoga Zakona o troškovima postupka na jednak se način primjenjuju na sve ovlaštene tužitelje.

(5) Osobe koje imaju pravo na trošak u postupku, dužne su postaviti zahtjev za ostvarenje troškova odmah. Sud će te osobe upozoriti da imaju pravo na trošak. Iznimno, ako te osobe nemaju sve podatke potrebne za izračun troška, sud može odobriti da zahtjev postave u roku koji odredi sud a najdulje u roku od 3 mjeseca.

(6) Osobe koje ne postave u roku iz stavka 5. ovoga članka zahtjev za isplatu troškova gube pravo na ostvarenje tih troškova.

(7) Okrivljenik koji je pravo na troškove stekao nakon donošenja odluke o prekršaju može to pravo ostvariti ako zahtjev za naknadu troškova podnese u roku tri mjeseca od dana kada mu je uručena pravomoćna odluka o prekršaju.

(8) Ako sud nije dijelom ili u cijelosti odlučio o troškovima postupka u odluci o prekršaju, učinit će to posebnim rješenjem.

Članak 172.

(1) Okrivljenik može imati branitelja tijekom cijelog prekršajnog postupka, a i prije njegova pokretanja, kad je to ovim Zakonom propisano (članak 158. stavak 6.).

(2) Ako je okrivljenik uhićen i doveden pred sud, sudac ga je dužan upozoriti o pravu na branitelja. Ako se okrivljenik očituje da želi branitelja, zastat će se s ispitivanjem najviše do dva sata u kojem vremenu će se na odgovarajući način omogućiti okrivljeniku da si uzme branitelja ili da ga izabere s liste dežurnih odvjetnika. Ako u tom vremenu okrivljenik ne uzme branitelja ili branitelj kojeg je uzeo ili izabrao u tom vremenu ne dođe, sud može ispitati okrivljenika i bez nazočnosti branitelja. Očitovanje okrivljenika o branitelju unijeti će se u zapisnik.

(3) Ako sudac ustanovi da je okrivljenik nijem ili gluhi dužan je, bez obzira u kojoj je fazi postupak, u svemu postupiti prema stavku 2. ovoga članka. Ako okrivljenik ne uzme si sam branitelja, na zahtjev suca predsjednik suda postavit će mu branitelja po službenoj dužnosti u dalnjem tijeku do pravomoćnog dovršetka postupka. Žalba protiv rješenja o postavljanju branitelja po službenoj dužnosti ne odgadja izvršenje rješenja. U svakom slučaju, tijekom ispitivanja okrivljenika a i drugih radnji u postupku u kojima sudjeluje gluhi ili nijemi okrivljenik, mora biti nazočan tumač.

(4) Ako je postupljeno protivno stavku 2. i 3. ovoga članka, na iskazu okrivljenika ne može se utemeljiti osuđujuća presuda.

Članak 184.

(1) Objavljena presuda mora se napisati i otpremiti u roku mjesec dana nakon objave.

(2) Presudu potpisuju sudac i zapisničar.

(3) Ovjerovljeni prijepis presude dostavlja se strankama i sudionicima u postupku, osim ako ovim Zakonom nije određeno drukčije (članak 146. stavak 3. i 179. stavak 9.), a okrivljeniku, oštećeniku tužitelju i oštećeniku ako ima pravo žalbe, dostaviti će se i uputa o pravu na žalbu.

(4) Pravomoćna presuda oštećeniku će se dostaviti na njegov zahtjev. U postupku za prekršaj nasilja u obitelji, presuda će se uvjek dostaviti i oštećeniku.

Članak 186.

- (1) Pogreške u imenima i brojevima te druge očite pogreške u pisanju i računanju, nedostatke u obliku i nesuglasnosti napisane presude i druge odluke s izvornikom ispraviti će, posebnim rješenjem, sudac na zahtjev stranaka ili po službenoj dužnosti.
- (2) Ako postoji nesuglasje između napisane presude i druge odluke i njezina izvornika glede podataka iz članka 183. stavka 1. točke 1. do 4. i točke 6. ovoga Zakona, rješenje o ispravku dostaviti će se onima kojima je prije toga dostavljena presuda ili druga odluka.
- (3) Drugostupanska presuda može se ispraviti samo zbog očitih pogrešaka u imenima i brojevima te drugih očitih pogrešaka u pisanju i računanju, a otpravljena presuda i njezin ispravak proizvodi pravni učinak prema strankama i trećim osobama.
- (4) Ako se ispravkom mijenja pravni položaj okrivljenika, rješenje o ispravku presude ili druge odluke dostaviti će se svim kojima je presuda ili druga odluka dostavljena i koji imaju pravo žalbe ili drugog pravnog sredstva. U tom slučaju ovlaštenicima prava na žalbu ili drugo pravno sredstvo teče novi rok za podnošenje žalbe ili drugog pravnog sredstva.

Članak 211.

- (1) Protiv rješenja prvostupanskog suda donesenog prije, u tijeku i nakon provedenog postupka stranke i osobe čija su prava povrijeđena mogu uvijek podnijeti žalbu kad ovim Zakonom nije propisano da žalba nije dopuštena. Žalba se podnosi sudu koji je donio rješenje u roku tri dana od dana dostave rješenja, osim ako ovim Zakonom nije određen drugi rok. Žalba odgađa izvršenje rješenja osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Rješavajući o žalbi, drugostupanski sud može rješenjem odbaciti žalbu kao nepravodobnu ili kao nedopuštenu, odbiti žalbu kao neosnovanu ili prihvati žalbu i rješenje preinačiti ili ukinuti i prema potrebi predmet dostaviti prvostupanskom суду na ponovno odlučivanje.
- (3) Na postupak o žalbi protiv rješenja će se odgovarajuće primjenjivati odredbe članka 179. stavka 7. i 8., članka 191., članka 193. do 199. i članka 202. stavka 6. ovoga Zakona.

Članak 234.

- (1) Prekršajni se nalog u pisanom obliku izdaje sadržajno odgovarajućom primjenom odredbi članka 183. i 185. ovoga Zakona, ako odredbama ovoga članka nije nešto drukčije određeno.
- (2) U obrazloženju prekršajnog naloga će se ukratko navesti samo dokazi, i ovim Zakonom drugi uvjeti predviđeni, koji opravdavaju njegovo izdavanje.
- (3) Prekršajni nalog sud dostavlja okrivljeniku, njegovu branitelju ako ga ima i tužitelju, a tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak okrivljeniku, njegovu branitelju ako ga ima i tužitelju ako se postupak vodi na zahtjev ovlaštenog tužitelja. Ovlašteni tužitelj će izdanim prekršajnim nalogom, odnosno obaveznim prekršajnim nalogom upozoriti okrivljenika u smislu članka 109.a stavka 1. točaka 2. do 8. ovoga Zakona
- (4) Ostali ovlašteni izdavatelji prekršajnog naloga dostavljaju prekršajni nalog okrivljeniku.

Članak 235.

(1) Protiv prekršajnog naloga mogu u roku od osam dana izdavatelju podnijeti prigovor:

1. okrivljenik,
2. branitelj,
3. osobe iz članka 192. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Okrivljenik se može odreći prava na podnošenje prigovora protiv prekršajnog naloga, a od pravodobno podnesenog prigovora može odustati do započinjanja prekršajnog postupka i prije nego je prekršajni nalog stavljen izvan snage.

(3) Odricanje od prava na podnošenje prigovora i odustanak od već podnesenog su neopozivi.

(4) Okrivljeniku koji iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje prigovora dopustit će se povrat u prijašnje stanje. Na odlučivanje o molbi za povrat u prijašnje stanje primijenit će se o tome odredbe ovoga Zakona o molbi za povrat u prijašnje stanje zbog propuštanja roka za podnošenje žalbe protiv presude.

Članak 239.

(1) Ovlašteni tužitelji iz članka 109. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona prije pokretanja prekršajnog postupka protiv počinitelja prekršaja obvezno će izdati prekršajni nalog (obavezni prekršajni nalog) za:

1. prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
2. prekršaj propisan zakonom za koji je kao kazna propisana samo novčana kazna do 5.000,00 kuna za fizičku osobu, do 10.000,00 kuna za počinitelja prekršaja fizičku osobu obrtnika i osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, do 15.000,00 kuna za pravnu osobu i do 5.000,00 kuna za odgovornu osobu u pravnoj osobi. Kod prekršaja pravne osobe i u njoj odgovorne osobe, obavezni prekršajni nalog izdat će se kada je uvjet iz ove točke ostvaren u odnosu na počinitelja pravnu osobu.

(2) Ovlašteni tužitelji iz članka 109. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona mogu izdati obavezni prekršajni nalog i ako je za prekršaj propisana novčana kazna veća od iznosa iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, ali u tom slučaju za pojedinačni prekršaj ne može se utvrditi novčana kazna veća od iznosa iz stavka 1. točke 2. ovoga članka.

(3) Za prekršaje u stjecaju ovlašteni tužitelj je obvezan izdati prekršajni nalog samo kada su za to ostvareni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka za sve prekršaje u stjecaju.

(4) Obaveznim prekršajnim nalogom osim novčane kazne može se izreći i oduzimanje predmeta prekršaja, imovinske koristi, paušalna svota troška izdavanja prekršajnog naloga do 200,00 kuna i stvarni troškovi nastali utvrđivanjem prekršaja upotrebom tehničkih sredstava ili provođenjem potrebnih analiza i vještačenja. Kada je za prekršaj propisana novčana kazna iznad 2.000,00 do 5.000,00 kuna, može se počinitelju izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom odnosno korištenje strane dozvole za upravljanje motornim vozilom na području Republike Hrvatske.

(5) U postupku izdavanja obaveznog prekršajnog naloga iz stavka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe ovoga Zakona o izdavanju prekršajnog naloga, osim ako odredbama ovoga Zakona o izdavanju obaveznog prekršajnog naloga nije nešto drugčije određeno.

(6) Ako je ovlašteni tužitelj umjesto prekršajnog naloga iz stavka 1. ovoga članka podnio optužni prijedlog, sud taj će optužni prijedlog odbaciti.

(7) Obavezni prekršajni nalog ne može se izdati protiv počinitelja prekršaja koji je u vrijeme počinjenja prekršaja bio maloljetnik

Članak 241.

(1) Prigovor protiv obaveznog prekršajnog naloga mogu u roku od osam dana podnijeti:

1. okrivljenik,
2. branitelj,
3. osobe iz članka 192. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Prigovor se podnosi tijelu koje ga je izdalo i ima sadržaj sukladno članku 236. ovoga Zakona.

(3) Pravodoban i od ovlaštene osobe podnesen prigovor zadržava izvršenje prekršajnog naloga.